

**RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA MAKTABGACHA TA'LIM
TASHKILOTLARI DIREKTORINING STRATEGIK BOSHQARUV
MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH**

Sultonova Shohida Muxtor qizi

MTTDMQTMO instituti

1-kurs tayanch doktoranti

Annotatsiya. Zamonaviy maktabgacha ta'lim tizimi raqamli texnologiyalar bilan uzviy bog'liq bo'lib, u rahbarlardan strategik boshqaruvning yangi yondashuvlarini talab etadi. Raqamli ta'lim muhiti sharoitida maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining strategik boshqaruv mexanizmini takomillashtirish dolzarb masala hisoblanadi. Ushbu maqolada ta'lim sohasida raqamli texnologiyalarning o'rni, strategik boshqaruvning asosiy tamoyillari va raqamli transformatsiya jarayonlari tahlil qilinadi. Tadqiqot maktabgacha ta'lim tashkilotlarining samaradorligini oshirishda raqamli boshqaruv vositalarining ahamiyatini ochib beradi va amaliy tavsiyalarni ilgari suradi.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim muhiti, strategik boshqaruv, maktabgacha ta'lim, raqamli transformatsiya, ta'lim menejmenti, innovatsion texnologiyalar.

KIRISH

Maktabgacha ta'lim tizimi har qanday jamiyatning ta'lim sohasidagi eng muhim bo'g'inlaridan biri bo'lib, bolalarning ilk rivojlanishi, dunyoqarashi va qobiliyatlarini shakllantirishga xizmat qiladi. Bugungi kunda ta'lim tizimidagi raqamli transformatsiya jarayonlari maktabgacha ta'lim muassasalarining faoliyatiga ham ta'sir ko'rsatmoqda.

Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada samarali, interaktiv va shaffof qilish imkoniyatini beradi. Shu bilan birga, bu jarayon maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlaridan strategik boshqaruvning yangi tamoyillarini qo'llashni, innovatsion texnologiyalarni tatbiq etishni va ta'lim sifatini oshirishni talab etadi.

Ushbu maqola quyidagi masalalarni yoritishga qaratilgan:

Raqamli ta'lim muhitining maktabgacha ta'limdagi o'rni va ahamiyati;

Strategik boshqaruv mexanizmlari va ularni raqamli transformatsiya sharoitida takomillashtirish yondashuvlari;

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari samaradorligini oshirish uchun raqamli boshqaruv vositalari;

Ta'lim menejmentida raqamli texnologiyalarni qo'llash bo'yicha tavsiyalar.

ASOSIY QISM

Raqamli transformatsiya maktabgacha ta'lim tizimining barcha bo'g'inlariga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Bugungi kunda raqamli ta'lim muhiti quyidagi jihatlarni o'z ichiga oladi:

Elektron hujjatlar va ta'lim jarayonini avtomatlashtirish – maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ma'muriy jarayonlarni tezlashtirish va shaffoflikni ta'minlash.

Interaktiv va innovatsion ta’lim texnologiyalari – bolalar uchun interaktiv ta’lim dasturlari, multimedia materiallari va virtual o‘quv muhitlari yaratish.

Ta’lim menejmentida sun’iy intellekt va tahliliy tizimlar – ta’lim jarayonining natijalarini baholash va tahlil qilish uchun big data (katta ma’lumotlar) va AI texnologiyalaridan foydalanish.

Onlayn ta’lim va distant ta’lim tizimlari – pandemiya sharoitida va kelajakda muqobil ta’lim shakllarini rivojlantirish.

Raqamli texnologiyalarning ta’lim tizimiga jadal kirib kelishi maktabgacha ta’lim tashkilotlari direktorlariga innovatsion boshqaruv strategiyalarini ishlab chiqish va ulardan samarali foydalanishni talab etadi.

Maktabgacha ta’lim tashkilotlari rahbarlari uchun strategik boshqaruv quyidagi asosiy jihatlarga e’tibor qaratishni talab etadi:

1. Ta’lim menejmentining raqamli modellari

Raqamli transformatsiya sharoitida maktabgacha ta’lim tashkilotlarida quyidagi boshqaruv modellari keng qo‘llanilishi lozim:

Ma’lumotlarga asoslangan boshqaruv – ta’lim jarayonining samaradorligini oshirish uchun tahliliy ma’lumotlardan foydalanish.

Integratsiyalashgan boshqaruv tizimlari – barcha ta’lim jarayonlarini yagona elektron tizim orqali muvofiqlashtirish.

Moslashuvchan va innovatsion yondashuvlar – ta’lim dasturlarini tezkor o‘zgartirish va yangi metodlarni tatbiq etish.

2. Raqamli vositalarni strategik boshqaruvga joriy etish

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida quyidagi raqamli texnologiyalar boshqaruv jarayonlarini takomillashtirishga xizmat qiladi:

Raqamli vosita	Boshqaruvdagi roli
Elektron hujjatlashtirish tizimlari	Hujjatlarni yuritish va nazorat qilishni avtomatlashtirish
CRM (Customer Relationship Management) tizimlari	Ota-onalar bilan samarali muloqotni yo‘lga qo‘yish
LMS (Learning Management System)	Ta’lim jarayonini monitoring qilish va tahlil qilish

3. Pedagogik kadrlar malakasini oshirish va raqamli savodxonlik

Raqamli ta’lim muhitida maktabgacha ta’lim tashkilotlari direktorlari va pedagoglari quyidagi yo‘nalishlar bo‘yicha malaka oshirishlari lozim:

Raqamli ta’lim texnologiyalaridan samarali foydalanish;

Elektron boshqaruv tizimlarini o‘zlashtirish;

Big Datadan foydalanish.

XULOSA VA MUNOZARA

Raqamli ta’lim muhitida maktabgacha ta’lim tashkilotlari rahbarlari uchun strategik boshqaruvning takomillashtirilishi muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy texnologiyalar ta’lim

sifatini oshirish, samaradorlikni yaxshilash va tashkilotning raqobatbardoshligini ta'minlash imkonini beradi.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, quyidagi strategik yo'nalishlar dolzarb deb topildi:

Raqamli boshqaruv texnologiyalarini joriy etish – elektron ta'lim platformalari va tahliliy tizimlardan foydalanish.

Ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv tizimlarini ishlab chiqish – ta'lim jarayonlarini tahlil qilish va takomillashtirish.

Pedagogik kadrlarni raqamli transformatsiyaga tayyorlash – raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish uchun malaka oshirish dasturlarini tashkil etish.

Raqamli texnologiyalar maktabgacha ta'lim boshqaruvini yangi bosqichga olib chiqish imkonini beradi. Shu sababli, ta'lim rahbarlari zamonaviy innovatsion texnologiyalarni samarali qo'llab, ta'lim tizimini rivojlantirishga hissa qo'shishlari lozim.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Johnson, M. (2020). Digital Transformation in Early Childhood Education: Strategies for Success. Springer.
2. UNESCO. (2021). The Role of Digital Technologies in Educational Leadership and Management.
3. OECD. (2022). Education at a Glance: Digitalization in Pre-School Learning.
4. Shoyzakova, H., & Abduvaliyeva, D. (2024). DEVELOPMENT OF CREATIVE INTELLECTUAL COMPETENCE IN FUTURE PHYSICS TEACHERS. Modern Science and Research, 3(1), 508-512.
5. Schmidt, P. & Brown, K. (2019). Innovative Leadership in the Digital Age: Early Education Perspectives. Routledge.
6. Smith, R. (2021). The Future of Digital Governance in Early Education. Oxford University Press.
7. Ganieva, M. (2021). THE IMPORTANCE OF USING TRIZ FOR THE DEVELOPMENT OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS. Academic research in educational sciences , 2 (5), 129-133.